**Evropski parlament**
2019-2024

*Odbor za ekonomske in monetarne zadeve*

**2022/2051(INL)**

2.2.2023

# MNENJE

Odbora za ekonomske in monetarne zadeve

za Odbor za ustavne zadeve

o predlogih Evropskega parlamenta za spremembo Pogodb
(2022/2051(INL))

Pripravljavka mnenja: Margarida Marques

(Pobuda – člen 47 Poslovnika)

PA_INL

## POBUDE

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve poziva Odbor za ustavne zadeve kot pristojni odbor:

– da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. Pozdravlja končno poročilo o konferenci o prihodnosti Evrope, ki vključuje 49 predlogov[1] in je bilo predsednikom treh institucij predstavljeno 9. maja 2022; ugotavlja, da se številni predlogi nanašajo na področje gospodarstva, in poudarja, da bi bilo mogoče nekatera priporočila upoštevati tudi v okviru veljavnih Pogodb; ugotavlja, da bi bila za celovito izvedbo nekaterih od njih potrebna sprememba Pogodb;

2. Opozarja, da je Parlament 9. junija 2022 Svetu predložil predloge za spremembo Pogodb po rednem postopku za spremembo Pogodb iz člena 48 PEU[2];

3. vztraja, da so pri ekonomskih politikah Unije potrebni večja demokratična legitimnost, odgovornost in nadzor; poziva, da morajo biti okvir, institucije in orodja za ekonomsko upravljanje EU skladni z metodo Skupnosti; meni, da bi moral Parlament delovati kot ključni akter za zagotovitev učinkovitega nadzora; meni, da se mora vsakršna razširitev pristojnosti EU na področju ekonomske in monetarne politike odraziti v ustrezni razširitvi pravic in pristojnosti Parlamenta; poziva, naj se pri vsaki spremembi Pogodb Parlamentu zagotovita enakovrednejša vloga in demokratični nadzor nad temi zadevnimi politikami; poziva k širšemu vključevanju institucionalnih in socialno-ekonomskih deležnikov v opredelitev prednostnih nalog gospodarske politike, da se okrepi njihov vpliv pri reformah;

4. opozarja na cilje Unije iz Pogodbe, kot so vzpostavitev ekonomske in monetarne unije ter doseganje trajnostnega razvoja, ki temeljita na trajnostni in uravnoteženi gospodarski rasti, stabilnosti cen in visoko konkurenčnem tržnem gospodarstvu s polno zaposlenostjo in socialnim napredkom; poudarja, da bi morala biti vsa zakonodaja v skladu z doseganjem teh ciljev; meni, da bi bilo treba odpornost gospodarstva EU in strateško avtonomijo Unije dodati kot splošni sredstvi za doseganje ciljev Pogodb;

5. poudarja, da so gospodarski učinki covida-19 in vojne v Ukrajini dodatno razkrili omejitve sedanjega evropskega fiskalnega okvira, in pozdravlja pobudo Komisije za njuno reformo;

6. podpira okvir gospodarskega upravljanja, ki krepi konkurenčnost in odpornost gospodarstva Unije, da se zagotovijo stabilnost, polna zaposlenost, fiskalna vzdržnost, preglednost, strateške in trajnostne naložbe za doseganje dvojnega prehoda in strateške avtonomije Unije, prevzem demokratične odgovornosti, fiskalne politike, kot so fiskalni blažilniki, ki se vzpostavijo v ugodnih gospodarskih obdobjih, in instrumenti za preprečevanje pretresov; ugotavlja, da je bila v razpravah konference o prihodnosti Evrope poudarjena zahteva po temeljitem pregledu ekonomskega

[1] Konferenca o prihodnosti Evrope – poročilo o končnem izidu (maj 2022).
[2] Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pozivu k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogodb (2022/2705(RSP)).

upravljanja EU in evropskega semestra; opozarja, da se je Parlament strinjal z nujno reformo strukture gospodarskega upravljanja Unije, vključno s preprostejšimi in jasnejšimi fiskalnimi pravili ter okvirom, ki bo bolj spodbujal dolgoročno trajnostno gospodarsko rast;

7. poudarja pomen evropskega semestra kot glavnega instrumenta za usklajevanje evropske gospodarske politike in v zvezi s tem poziva k večji vključenosti Parlamenta, da bi zagotovili pošteno in pravično sodelovanje med sozakonodajalcema;

8. ugotavlja, da nacionalne proračunske politike sicer ostajajo suverena zadeva, vendar jih je treba uskladiti z glavnimi cilji okvira gospodarskega upravljanja, kar pomeni usklajevanje na evropski ravni;

9. poudarja pomen okvira EU za gospodarsko upravljanje, ki bi vladam omogočil spodbujanje javnih naložb in zagotavljanje vzdržnosti dolga; opozarja, da bi se lahko Unija zaradi skupnih pravil in skupnih instrumentov na evropski ravni bolje soočila s krizo zaradi covida-19; poziva k nadaljnjemu razmisleku o orodjih, ki bi Uniji in državam članicam omogočila ustvarjanje ugodnih pogojev za naložbe v skupne strateške prednostne naloge na ravni Unije;

10. ugotavlja, da številčne vrednosti iz Protokola št. 12 k Pogodbama še vedno temeljijo na povprečjih gospodarskih kazalnikov iz poznih devetdesetih let prejšnjega stoletja; opozarja, da so države članice od uvedbe evropskega semestra leta 2011 več kot 170-krat kršile maastrichtska merila; poziva k temeljitemu razmisleku o maastrichtskih merilih na podlagi izkušenj, pridobljenih v zadnjih dveh desetletjih enotne valute, in spoznanj iz prejšnjih in sedanje krize, kot so finančna kriza in kriza državnega dolga v začetku 21. stoletja, pandemija covida-19 in vojna v Ukrajini;

11. poziva, naj se gospodarsko upravljanje pregleda ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih pri evropskem odzivu na gospodarske pretrese, in sicer rešitev, kot je NextGenerationEU, vključno z njegovo strukturo upravljanja in procesi instrumenta SURE; ugotavlja, da se je izkazalo, da je prilagodljivost člena 126 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) na zunanje pretrese omejena; poudarja, da je treba posodobiti okvir makroekonomskega upravljanja Unije, da bo odpornejši, državam članicam in Parlamentu pa omogočiti, da oblikujejo nova ustrezna pravila, s katerimi bodo zagotovile trajnostnost svojih ekonomskih modelov in ključnih naložb na podlagi zdravih fiskalnih politik in vzdržnega dolga ter omogočile izvajanje dvojnega prehoda, pri katerem nihče ne bo zapostavljen;

12. poudarja, da je bila zaradi šibkosti skupne zunanje in varnostne politike oblikovana funkcija visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP/PP); poudarja, da bi bilo za dobro usklajene gospodarske politike na ravni Unije potrebno, da predstavnik ekonomskega upravljanja Unije zaseda v Komisiji, Svetu za ekonomske in finančne zadeve ter Euroskupini;

13. je seznanjen z nedavno uporabo člena 122 PDEU za spopadanje z gospodarskimi posledicami vojne v Ukrajini, ki vplivajo na cene energije; priznava, da je pri soočanju z zunanjim nepredvidljivim šokom potrebno hitro odločanje; vendar obžaluje nevključevanje Parlamenta in ljudi, ki jih zastopa; poziva k spremembi člena 122 PDEU, ki bi zagotovila pravičnejšo demokratično zastopanost, tudi z enakopravno

vključitvijo Parlamenta;

14. poziva, naj se izboljša okvir odgovornosti Evropske centralne banke do Parlamenta s tem, da se okrepi vloga Parlamenta kot nadzornega organa; vztraja pri formalizaciji obveznega monetarnega dialoga s Parlamentom;

15. vztraja, da je euro trenutno enotna valuta euroobmočja, vendar ga je treba obravnavati kot valuto Unije; meni, da mora ECB braniti, ohranjati in izboljševati mednarodno vlogo eura; meni, da mora biti širitev eura na vseh 27 držav članic stalen cilj, ki ga je treba doseči z realističnim, sorazmernim in odgovornim časovnim razporedom, ki bo varoval stabilnost in konkurenčnost euroobmočja; ugotavlja, da veljavni Pogodbi ne določata posebnega časovnega razporeda za pridružitev euroobmočju, temveč prepuščata državam članicam, da razvijejo lastne strategije za izpolnjevanje pogojev za uvedbo eura;

16. priznava, da se za davčno politiko v skladu z veljavnima Pogodbama zahteva soglasje; opozarja, da so davčne pobude na ravni EU, ki so nujne, v zadnjih desetletjih naletele na številne ovire;

17. poudarja, da so nekatere davčne politike že zelo povezane, kot so davek na dodano vrednost in trošarine; ugotavlja, da nekatere davčne politike EU vključujejo izvajanje mednarodnih pogajanj, pri katerih imajo Unija in države članice vodilno vlogo; pozdravlja predloge na plenarnem zasedanju konference o prihodnosti Evrope 9. maja 2022, zlasti predlog 16 o fiskalni in davčni politiki, katerega cilj je večja harmonizacija in usklajevanje davčnih politik v državah članicah, uvedba skupne osnove za davek od dohodkov pravnih oseb in moč nadzora nad črpanjem in uporabo sredstev EU;

18. poudarja, da bi morale države članice na dolgi rok razmisliti o dodani vrednosti glasovanja s kvalificirano večino, kot je bilo priporočeno na konferenci o prihodnosti Evrope; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj na osnovi svojega sporočila iz leta 2019 na to temo in v odgovor na konferenco o prihodnosti Evrope znova začne razpravo o postopni uvedbi glasovanja s kvalificirano večino v nekaterih davčnih zadevah;

19. poudarja, da so nekatere države članice nacionalni veto na davčnem področju zlorabile za to, da bi dosegle svoje na drugih področjih politike; poudarja, da bi se lahko zaradi teh vetov nadaljevale škodljive davčne prakse in socialna nepravičnost, ki ogrožajo sposobnost Unije, da učinkovito deluje, spodbuja enake konkurenčne pogoje ter varuje interese svojih državljanov ter malih in srednjih podjetij;

20. poudarja nove izzive za politiko Unije na področju konkurence (členi 101 do 109 PDEU), ki upravičujejo uskladitev smernic in obvestil o konkurenci s cilji iz Pogodbe ter podpirajo enake konkurenčne pogoje glede na zeleni dogovor, evropski steber socialnih pravic in podporo strateški avtonomiji Unije v ključnih sektorjih, kot so industrijska, obrambna, digitalna in trgovinska politika; poziva k večji vključenosti Parlamenta v pregled smernic za združitve in nadzor državne pomoči;

21. poudarja, da lahko poštena konkurenca med podjetji zagotovi koristi, tudi za potrošnike; poudarja pozitivne učinke, ki jih imajo mala in srednja podjetja na gospodarstvo in družbo, ter potrebo po enakih konkurenčnih pogojih zanje; poudarja,

da bi morala politika konkurence Unije upoštevati posebne potrebe malih in srednjih podjetij; poziva Komisijo, naj razmisli o tem, kako najbolje doseči te cilje;

22. meni, da bi moral biti Parlament kot opazovalec bolj vključen v dejavnosti delovnih skupin in strokovnih skupin na mednarodni ravni, kot so Mednarodna mreža za konkurenco, Svetovna trgovinska organizacija in Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD);

23. ponovno poudarja, da mora Unija obravnavati pomanjkanje politične teže v gospodarskih politikah na mednarodni ravni, ki je med drugim posledica neusklajenosti zastopanja Unije v mednarodnih organizacijah, kar bi bilo mogoče izboljšati z izvajanjem ukrepov za zagotovitev enotnega zastopanja Unije in eura na mednarodni ravni v vseh razsežnostih in politikah;

24. poziva, naj se do takrat v celoti uporabljata veljavni Pogodbi.

## INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

| | |
|---|---|
| **Datum sprejetja** | 31.1.2023 |
| **Izid končnega glasovanja** | +: 35<br>–: 13<br>0: 6 |
| **Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju** | Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kircos (Georgios Kyrtsos), Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Levteris Nikolau-Alavanos (Lefteris Nikolaou-Alavanos), Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni |
| **Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju** | Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andżelika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace |
| **Namestniki (člen 209(7)), navzoči pri končnem glasovanju** | Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil |

## POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

| 35 | + |
|---|---|
| PPE | Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere |
| Renew | Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kircos (Georgios Kyrtsos), Eva Maria Poptcheva |
| S&D | Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli |
| The Left | José Gusmão |
| Verts/ALE | Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen |

| 13 | - |
|---|---|
| ECR | Michiel Hoogeveen, Andżelika Anna Możdżanowska, Dorien Rookmaker |
| ID | Gunnar Beck, France Jamet |
| NI | Enikő Győri, Levteris Nikolau-Alavanos (Lefteris Nikolaou-Alavanos) |
| PPE | Frances Fitzgerald, Jessica Polfjärd |
| Renew | Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen |
| The Left | Mick Wallace |

| 6 | 0 |
|---|---|
| ID | Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni |
| PPE | Isabel Benjumea Benjumea |
| Renew | Nicola Beer, Andreas Glück |
| S&D | Alfred Sant |

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani